

I medfør af Forretningsorden for Inatsisartut § 33, stk. 3, nr. 1, fremsætter formanden for delegation for Inatsisartut i Vestnordisk Råd følgende beslutningsforslag:

Forslag til Inatsisartut beslutning om, at Inatsisartut tilslutter sig Vestnordisk Råds rekommandation nr. 3/2017:

Vestnordisk Råd opfordrer Færøernes Landsstyre, Islands Regering og Naalakkersuisut i Grønland til at iværksætte undersøgelser af mikroplastindholdet i havets levende ressourcer samt udbredelsen af plastikforurening i det nordatlantiske havområde. Undersøgelsens resultater ønskes fremlagt for Vestnordisk Råd i 2018.

(Delegationsformand Vivian Motzfeldt)

Baggrund:

Fiskeriet er en af Vestnordens livsgrundlag. Derfor må der værnes om de levende ressourcer på en bæredygtig måde. Plastikforureningen er en stor trussel mod havmiljøet og kan på lang sigt skade Vestnordens vigtige naturressource. Det skønnes at omkring 8 millioner tons plastikaffald dumpes i verdenshavene om året, og at tallet vil nå op på 17 millioner tons årligt i 2025. Verdenshavene er tæt forbundet gennem havstrømme, således at plastikaffald der smides i havet ender et helt andet sted. Nogle steder samles det i såkaldte plastikøer som er synlige for enhver, andre steder er plastikken til gene for havpattedyr og søfugle. Plastikken nedbrydes til mikroplast, og derudover skylles der mikroplast fra land som kommer fra blandt andet fra bildæk, plejeprodukter, tandpasta og andre kilder. Man kan frygte at plastikforureningen især fra mikroplast kan få vidtrækkende konsekvenser, hvis det kommer ind i fødekæden for alvor. Plastikforureningen vækker bekymring. Vestnordisk Råd fik italesat denne bekymring på Rådets årsmøde gennem en udtalelse om emnet. Nu opfordrer Rådet de tre landes regeringer til at iværksætte undersøgelser af mikroplastindholdet i havets levende ressourcer, samt undersøge udbredelsen af plastikforurening i det nordatlantiske havområde. Derudover opfordrer Rådet de tre landes regeringer til at igangsætte samarbejde om at reducere brugen af plastik og mikroplastik i Vestnorden, og indføre en strategi der over tid fører til totalforbud af mikroplast i produkter, såfremt undersøgelser påviser plastikforurening. Dette kan ske ved at tage fælles initiativer til at informere, og påvirke omverdenen om skaderne af mikroplastik. En mulighed for at virkeliggøre denne rekommandation kunne være at få Islands havforskningsinstitution Hafrannsóknarstofnun,

Grønlands Naturinstitut, Pinngortitaleriffik, samt Færøernes havforskningsinstitut Havstovan i fællesskab til at indsamle data og analysere disse, som en del af det fremtidige havforskningsarbejde. Ved at kende det skønnede omfang af plastikforureningen i Nordatlanten og dets mulige konsekvenser, kan regeringerne vise rettidig omhu, og få igangsat de nødvendige tiltag, som skal mindske forureningen og dets indvirkning på miljøet. I FNs 17 verdensmål for bæredygtig udvikling handler mål nr. 14 om livet i havet. I den listes der 14 delmål og handlinger som skal være med til at bevare og sikre bæredygtig brug af verdens have og deres ressourcer. I delmål 1 siges der at; ”Inden 2025, skal alle former for havforurening forhindres og væsentligt reduceres, især forurening forårsaget af landbaserede aktiviteter, herunder havaffald og forurening med næringsstoffer”. FNs verdensmål om livet i havet, står i overensstemmelse med Vestnordisk Råds ånd og opgaver, som det fremhæves i præambelen til Rådets charter:

- at Færøerne, Grønland og Island, det vestnordiske område, har en fælles interesse i bevarelsen og en kontrolleret udnyttelse af landenes levende og ikke-levende ressourcer,
- at disse ressourcer er af afgørende betydning for landenes økonomi, kultur og fremtidige udvikling, og
- at bevarelsen og en kontrolleret udnyttelse af landenes levende ressourcer er af betydning også for den øvrige verdens forsyning med levnedsmidler.